

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

Рег. № СОА26-ДИ01-29/05.01.2026

Рег. индекс

До:

Г-н Росен Желязков

Министър-председател на Република България

Г-н Георги Тахов

Министър на земеделието и храните

Г-н Манол Генов

Министър на околната среда и водите

Г-н Иван Пешев

Министър на младежта и спорта

Г-н Асен Марков

Изпълнителен директор

Изпълнителна агенция по горите

Инж. Севдалина Димитрова

Директор на

Дирекция на Природен парк „Витоша“

ОТНОСНО: Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Столична община изразява принципната си подкрепа за необходимостта от актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ като стратегически документ с ключово значение за опазването и управлението на планината. Витоша е неразделна част от градската среда на София и от качеството на живот на нейните граждани.

Същевременно Общината счита, че в настоящата си редакция проектът на Плана **следва да бъде съществено прецизиран и доработен, за да се превърне в ясен, работещ и законосъобразен инструмент**, който да осигурява правна сигурност, предвидимост и реална възможност за прилагане на политики и проекти в обществен интерес, при стриктно спазване на Закона за защитените територии и на действащото законодателство.

Визията на Столична община за развитие на Витоша е насочена към създаването на условия за достъпна и устойчива планинска среда, интегрирана с градската система на София и отговаряща на нуждите на гражданите, като същевременно се гарантира опазването на природните дадености. В тази рамка, заложена и в „Пътната карта за възстановяване на лифтовете на Витоша“, Общината работи за възстановяване и модернизация на Симеоновския, Драгалевския и Княжевския лифт, за осигуряване на устойчив, екосъобразен и социално справедлив достъп до Витоша, както и за модернизиране на инфраструктурата без разширяване на ски зоните извън исторически установените им граници. Лифтовете се разглеждат на първо място като обществена транспортна и рекреационна инфраструктура, а не като предпоставка за интензивно застрояване или комерсиализация.

Столична Община подкрепя духа на проекта, който създава правна възможност за подмяна на морално и технически остарялата лифтова инфраструктура на територията на Природен парк „Витоша“ с по-безопасни и съвременни съоръжения. Това следва от изключенията от забраните за строителство и инфраструктура, предвидени в глава 3.2 „Режими и норми“, по-специално т. 1.7, която допуска основен ремонт, реконструкция, подмяна и модернизация на съществуващите въжени линии и съоръжения. Допълнително, разпоредбите на т. 1.8 и т. 1.9 предвиждат възможност за изграждане на нови трасета и разширяване на съществуващи просеки при наличие на публична собственост и сервитути и при условие, че новите обекти са общинска или държавна собственост. В този контекст значение имат и т. 1.15 и т. 1.16, които допускат ремонт и реконструкция на пътната инфраструктура като част от интегрирания достъп до планината.

Същевременно обаче, в хода на разглеждане на проекта, Столична община установява някои неясноти и противоречия, свързани с неговата приложимост и правна устойчивост.

1. На първо място, липсата на приключена **екологична оценка** по реда на ЗООС към настоящия етап поставя под съмнение процедурната завършеност на Плана и създава риск от последващи оспорвания при неговото прилагане. Процедурата по „доработване“ на Плана е неясна. Съществува висок риск от съдебно блокиране

на Плана по аналогия с този на НП „Пирин“ (окончателното решение на ВАС за задължителна екологичната оценка в <https://sac.justice.bg/news/bg/2020429-1>).

2. Наред с това се констатира неясноти и вътрешни противоречия в **зонирането на територията**, включително разминаване между функциите на отделните зони и реалното им пространствено покритие, както и определяне на крайно ограничена по площ зона за туризъм, която не съответства на реалността и очаквания обем от посетители и дейности. Зоната за туризъм е сведена до 1 ха (0,004% от площта на Природен парк „Витоша“), което е несъвместимо с реалната ситуация в природния парк и с нуждите на посетителите.

3. В частта относно **транспортната инфраструктура** се установяват съществени разминавания в данните за нейния обхват и площ, което създава затруднения при планирането и оценката на въздействията. Планът не регламентира достатъчно ясно режима на лифтовете, които имат основно транспортна, а не само ски функция – като Княжевския и Драгалевския лифт, осигуряващи достъп до Витоша през цялата година.

Използвани са неосъвременени **данни за туристически потоци**, социологически проучвания, налични работещи лифтове и инфраструктура.

Реалното състояние на съоръженията (неработещи лифтове, разрушени влекове) не е адекватно отразено, както липсва и категорично виждане за условията по тяхното възстановяване. Ключов въпрос е **капацитетът на нови съоръжения** при подмяна на старите, възможността от подмяна на няколко по-стари съоръжения с едно по-модерно без драстична промяна на общия капацитет и други сходни въпроси, които биха дали яснота на цялостния процес за планиране на подмяната на остарелите съоръжения.

4. Съществен недостатък в настоящата формулировка на Главните цели на парка е отсъствието на изрично заложена **цел за балансирано развитие и управление на туристическите и рекреационните дейности**. Поставянето на транспорт, туризъм, спорт и свързаните с тях дейности едва в Трета второстепенна цел не отразява реалното им значение, мащаб и натовареност в планината. Фактическата интензивност на ползване, социално-икономическата роля на туризма и нарастващият обществен интерес изискват тези дейности да бъдат разглеждани като структуроопределящ фактор в управлението на територията с ясно дефинирани приоритети, механизми за регулиране и свързаност с природозащитните цели.

5. Липсва цялостна концепция за управление на транспортните и посетителските потоци, включително взаимодействието между лифтов транспорт, обществен транспорт, пешеходен и автомобилен достъп. Определената **зона за туризъм** е с изключително ограничен пространствен обхват, което поражда съмнения относно възможността тя да изпълнява ефективно възложените ѝ функции. Режимите за редица спортни и рекреационни дейности, включително ски туризъм, ски алпинизъм, фрийрайд и фрийстайл ски и сноуборд, велотуризм, конен туризъм, алпинизъм, катерене и делта/парапланеризъм, са силно ограничени или недостатъчно добре изяснени. Това на практика не дава яснота къде и при какви условия може да се работи за подобряване на условията за практикуване на нисконатоварващи природната среда спортни активности. Историческите „ски пътища“ (от Черни връх по

посока Княжево, Драгалевци, Владая) не са ясно уредени и остават извън управленската визия.

6. Допълнително притеснение поражда третирането на **ски дейностите основно в рамките на „зона на сградите и съоръженията“**, което създава риск те да бъдат възприемани преимуществено като строителна дейност, а не като част от природосъобразен спортен и рекреационен ландшафт. В този контекст не е достатъчно ясно и как разполагането на писти и лифтове е съобразено с целите за опазване на водите, местообитанията и биоразнообразието. Нови налични данни (напр. мониторинг на водите и карстовите извори) не са интегрирани в зонирването.

7. Тема, която не е ясно развита, е отнемането на **резерват „Бистришко бранище“** на статута на Биосферен резерват в световната листа на ЮНЕСКО, случило се през 2021 г., и необходимите действия, които следва да се предприемат и застъпят чрез Плана за управление за кандидатстване за ново включване в престижния списък.

В заключение Столична община заявява, че подкрепя необходимостта от актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ и духа на промените, които са в унисон с Визията на Общината за развитие на Витоша, включително за възстановяване и модернизация на Симеоновския, Драгалевския и Княжевския лифт. Същевременно обаче в настоящия му вид той не осигурява достатъчно ясна и приложима рамка за реализация на Визията за Витоша и за постигане на балансирано съчетание между обществена достъпност, туризъм, спорт и опазване на природата. Общината настоява за прецизиране и доработване на текстовете и заявява готовност за конструктивен диалог с всички компетентни институции.

С уважение,

Васил Терзиев

Кмет на Столична община

Васил Терзиев
кмет на Столична община
05.01.2026